

ZARZĄDZENIE NR 3/0210/2011
REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA W BYDGOSZCZY

z dnia 5 grudnia 2011 r.

w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Dziki Ostrów”

Na podstawie art. 19 ust. 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1220, z późn. zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustanawia się plan ochrony dla rezerwatu przyrody „Dziki Ostrów”, zwanego dalej „rezerwatem” na okres 20 lat od dnia wejścia w życie niniejszego zarządzenia.

§ 2. 1. Celem ochrony w rezerwacie jest zachowanie zespołu świetlistej dąbrowy *Potentillo-albae-Quercetum* wraz z rzadkimi gatunkami roślin runa.

2. Przyrodniczymi i społecznymi uwarunkowaniami realizacji celu, o którym mowa w ust. 1, jest:

- 1) występowanie podtypu gleb rdzawych brunatnych, głębokiego poziomu wód gruntowych oraz drzewostanów dębowych jako czynników sprzyjających wykształceniu się zespołu świetlistej dąbrowy *Potentillo-albae-Quercetum*,
- 2) renaturalizacja przekształconych zbiorowisk roślinnych świetlistej dąbrowy poprzez stopniowe regulowanie składu gatunkowego zbiorowisk zastępczych *Pinus-Calamagrostis* występujących w rezerwacie,
- 3) stopniowa naturalna regeneracja dębów tworzących drzewostany rezerwatu, które w ostatnich latach wykazywały osłabioną odporność poprzez znaczny ubytek aparatu asymilacyjnego, zamieranie pączków i zahamowany wzrost,
- 4) brak naturalnych odnowień dębów w dojrzałych drzewostanach świetlistej dąbrowy, które w przyszłości powinny stanowić w nich gatunek główny,
- 5) położenie rezerwatu na gruntach Skarbu Państwa zarządzanych przez Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe, Nadleśnictwo Bydgoszcz.

§ 3. Identyfikację oraz określenie sposobów eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków przedstawia tabela stanowiąca załącznik nr 1 do zarządzenia.

§ 4. Ochronie czynnej podlega cały obszar rezerwatu.

§ 5. Określenie działań ochronnych na obszarze ochrony czynnej, z podaniem ich rodzaju, zakresu i lokalizacji przedstawia tabela stanowiąca załącznik nr 2 do zarządzenia.

§ 6. 1. Wskazanie obszarów i miejsc udostępnianych dla celów edukacyjnych i turystycznych oraz określenie sposobów ich udostępniania przedstawiają tabela i mapa stanowiące załącznik nr 3 do zarządzenia.

2. Na terenie rezerwatu nie wskazuje się miejsc udostępnianych dla celów naukowych, rekreacyjnych, sportowych, amatorskiego połowu ryb i rybactwa.

§ 7. Na terenie rezerwatu nie wskazuje się miejsc, w których może być prowadzona działalność wytwórcza, handlowa i rolnicza.

§ 8. Wprowadza się następujące ustalenie do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy Nowa Wieś Wielka, dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń zewnętrznych tj. na działkach przylegających do rezerwatu, obręb ewidencyjny 0008, działki numer: 108, 109, 114, 113, 115, 144, 143, 141, 142, 139, 140, 136, 137, 138, 128, 127, obręb ewidencyjny nr 0013, działki numer: 273/25, 273/24, 273/23, 273/21, 273/20, 273/19, 273/31, 273/30, 273/29, 273/2, 273/34, 273/35, 273/36, 273/37, 273/38, 273/39, 273/40, 273/41, 273/42, 265, 306/2LPB, obręb ewidencyjny nr 0001, działka numer 278/4, wykorzystywać ich teren zgodnie z przeznaczeniem rolnym określonym w ewidencji gruntów obowiązującej w dniu wejścia w życie przedmiotowego zarządzenia.

§ 9. Traci moc zarządzenie nr 19/2010 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 28 kwietnia 2010 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Dziki Ostrów” (Dz.Urz.Woj.Kuj.-Pom. Nr 103, poz. 1336).

§ 10. Zarządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko - Pomorskiego.

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2009 r. Nr 157, poz. 1241 i Nr 215, poz. 1664, z 2010 r. Nr 76, poz. 489 i Nr 119, poz. 804 oraz z 2011 r. Nr 34, poz. 170 i Nr 94, poz. 549.

Załącznik Nr 1 do Zarządzenia Nr 3/0210/2011
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w
Bydgoszczy
z dnia 5 grudnia 2011 r.

Identyfikacja oraz określenie sposobów eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków

Lp.	Identyfikacja zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych	Sposoby eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków
1.	Nadmierne ocienienie runa świetlistej dąbrowy <i>Potentillo-albae-Quercetum</i> .	Usuwanie z terenu rezerwatu podszytów m. in. leszczyny pospolitej <i>Corylus avellana</i> i czeremchy amerykańskiej <i>Padus serotina</i> nadmiernie zacinających i zagrażających stanowiskom gatunków roślin kserotermicznych charakterystycznych dla zbiorowiska świetlistej dąbrowy.
2.	Ekspansja obcych gatunków roślin, w tym głównie czeremchy amerykańskiej <i>Padus serotina</i> .	Mechaniczne usuwanie z terenu rezerwatu obcych gatunków krzewów oraz ich odrośli.
3.	Występowanie zastępczego zbiorowiska roślinnego <i>Pinus-Calamagrostis</i> .	Regulacja składu gatunkowego dojrzewających drzewostanów pochodzenia sztucznego, na korzyść gatunków właściwych dla fitocenozy świetlistych dąbrów.
4.	Antropopresja.	Wyznaczenie szlaku udostępnionego do ruchu w celu edukacyjnym i turystycznym.

Załącznik Nr 2 do Zarządzenia Nr 3/0210/2011
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w
Bydgoszczy
z dnia 5 grudnia 2011 r.

Określenie działań ochronnych na obszarze ochrony czynnej, z podaniem ich rodzaju, zakresu i lokalizacji

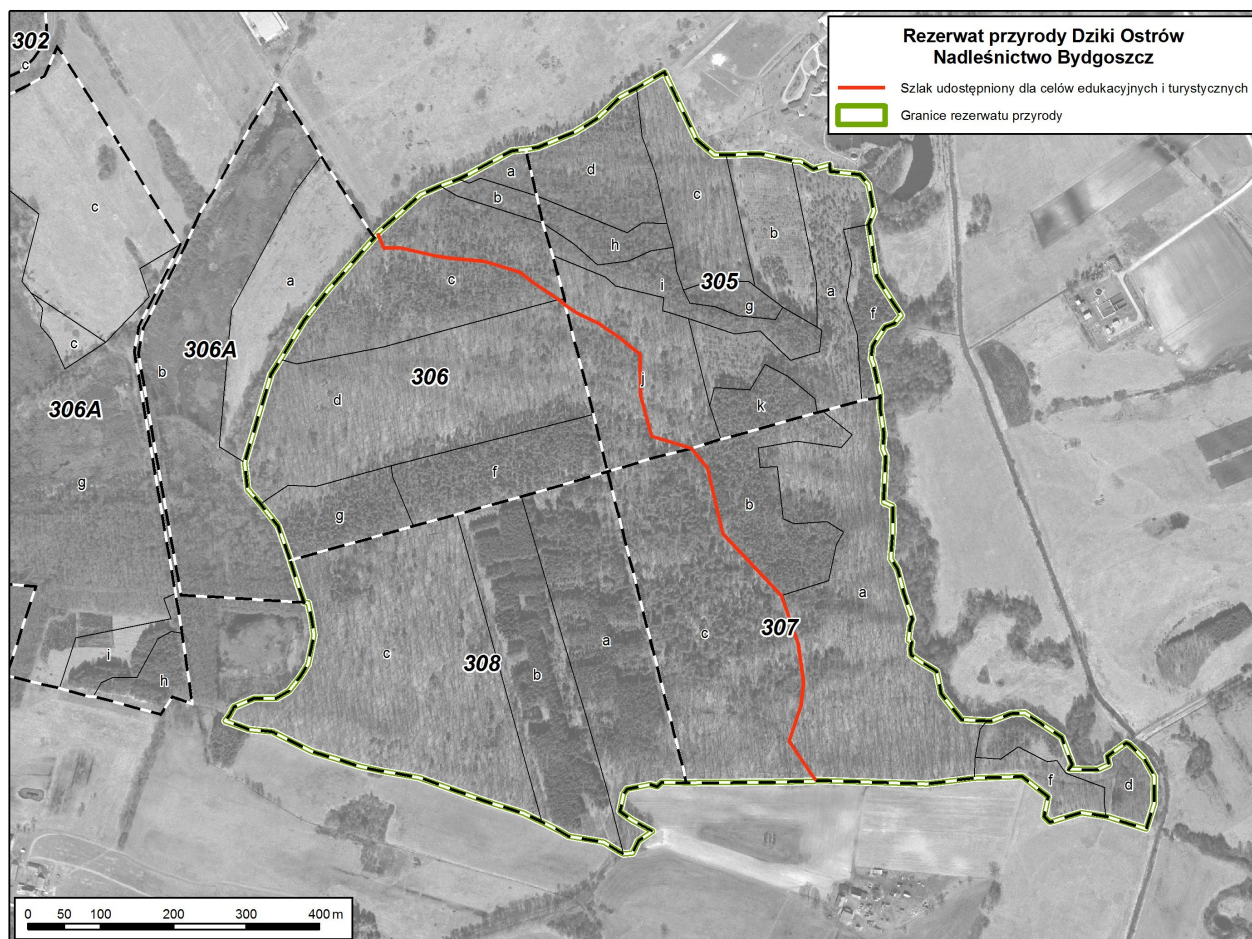
Lp.	Rodzaj działań ochronnych	Zakres działań ochronnych	Lokalizacja działań ochronnych ¹⁾
1.	Usuwanie nadmiaru warstwy podszytów zagrażających stanowiskom roślin kserotermicznych charakterystycznych dla świetlistej dąbrowy.	Redukcja podszytów do maksymalnego ich udziału 20 % w biochorach świetlistej dąbrowy. Prace wykonywać co najmniej raz na 5 lat, w okresie jesienno-zimowym.	306a, 306b, 306c, 306f, 306g, 307a, 307b
2.	Usuwanie inwazyjnych gatunków roślin oraz ich odrośli m. in. czeremchy amerykańskiej <i>Padus serotina</i> .	Prace wykonywać co najmniej raz na 5 lat, w okresie jesienno-zimowym.	Fitocenozy leśne zagrożone zniekształceniem na skutek ekspansji obcych gatunków roślin krzewiastych.
3.	Cięcia regulujące skład gatunkowy drzewostanów pochodzenia sztucznego.	Regulacja zwarcia koron drzew do 50-70 % i składu gatunkowego drzewostanu na korzyść gatunków optymalnych dla siedliska świetlistej dąbrowy. Stopniowe usuwanie z drzewostanów sosny i modrzewia w okresie jesienno-zimowym co 5 lat. Pozostawienie usuniętej sosny i modrzewia stanowiącej łącznie ok. 5% zasobności drzewostanów do naturalnego rozpadu.	305a, 305b, 307d, 307f
4.	Zmniejszenie zwarcia podsadzeń dębowych w celu ich uodpornienia na czynniki abiotyczne.	Przerzedzanie podsadzeń dębowych w okresie jesienno-zimowym raz na 5 lat.	308a, 308b

¹⁾ niniejsze wydzielenia wskazano na podstawie Planu Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Bydgoszcz na lata 2002 - 2011

Załącznik Nr 3 do Zarządzenia Nr 3/0210/2011
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w
Bydgoszczy
z dnia 5 grudnia 2011 r.

**Wskazanie obszarów i miejsc udostępnionych dla celów edukacyjnych i turystycznych oraz
określenie sposobu ich udostępniania**

Lp.	Cel udostępniania	Obszary lub miejsca udostępniania	Sposób udostępniania
1.	Edukacja	Droga leśna przecinająca działki ewidencyjne o numerach: 307LPB, 305LPB, 306/1LPB, obręb ewidencyjny 0013.	Ruch pieszy lub rowerowy.
2.	Turystyka	Droga leśna przecinająca działki ewidencyjne o numerach: 307LPB, 305LPB, 306/1LPB, obręb ewidencyjny 0013.	Ruch pieszy lub rowerowy.



Uzasadnienie

Plan ochrony dla rezerwatu „Dziki Ostrów” jest dokumentem określającym sposoby ochrony lasów świetlistej dąbrowy *Potentillo-albae-Quercetum* wraz z rzadkimi gatunkami roślin kserotermicznych runa. Dla właściwego funkcjonowania rezerwatu i jego ochrony plan ochrony zgodnie z art. 20 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz. U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1220, z późn. zm.) sporządza się na okres 20 lat. Zgodnie art. 19 ust. 6 ustawy o ochronie przyrody regionalny dyrektor ochrony środowiska ustanawia w drodze zarządzenia plan ochrony dla rezerwatu przyrody, sporządzony na podstawie wytycznych zawartych w art. 20 ww. ustawy.

Projekt planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Dziki Ostrów” został zaopiniowany pozytywnie przez Radę Gminy Nowa Wieś Wielka uchwałą Nr XII/96/11, z dnia 20 października 2011 r., Regionalną Radę Ochrony Przyrody w Bydgoszczy uchwałą Nr 10/2010, z dnia 15 lutego 2010 r. Przewodniczący Regionalnej Rady Ochrony Przyrody w Bydgoszczy, w piśmie z dnia 17 października 2011 r., po zapoznaniu się z projektem przedmiotowego zarządzenia, w którym uwzględniono uwagi Ministra Środowiska przekazane pismem z dnia 28 grudnia 2010, znak DP-074-49/59840/10/GD i z protokołem z posiedzenia ww. Rady dotyczącym opiniowania projektu planu poinformował, że wprowadzone zmiany mają charakter porządkujący zapisy i nie dotyczą przedmiotów spraw opiniowanych przez Członków Rady, w tym nie obejmują merytorycznej strony zagadnień diskutowanych na posiedzeniach Regionalnej Rady Ochrony Przyrody. Mając powyższe na uwadze nie stwierdzono potrzeby ponownego opiniowania przez Radę przedmiotowego projektu. Projekt niniejszego zarządzenia został uzgodniony przez Wojewodę Kujawsko-Pomorskiego postanowieniem z dnia 21 listopada, znak:WSRRW.II.6638.16H.2011 rok. Zarządca terenu tj. Nadleśnictwo Bydgoszcz nie wniosło uwag do przedmiotowego projektu planu ochrony.

Obwieszczeniem z dnia 22 czerwca 2011 r., znak:WPN.6202.34.2011.NG Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy zawiadomił o możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu poprzez zapoznanie się z projektem planu ochrony i możliwość składania uwag i wniosków. Informacja została podana do publicznej wiadomości zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 11, art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 z późn. zm.) i rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 12 maja 2005 r. w sprawie sporządzenia projektu planu ochrony dla parku narodowego, rezerwatu przyrody i parku krajobrazowego, dokonania zmian w tym planie oraz ochrony zasobów, tworów i składników przyrody (Dz. U. Nr 94, poz. 794). Nie zgłoszono uwag w związku z udziałem społeczeństwa.

W rezerwacie nie wskazano miejsc, w których może być prowadzona działalność wytwórcza, handlowa i rolnicza, jak również nie przewidziano udostępnienia rezerwatu dla celów rekreacyjnych i sportowych. W zarządzeniu nie zawarto informacji dot. obszarów i miejsc udostępniania dla celów amatorskiego połowu ryb i rybactwa oraz sposobu ich udostępniania, gdyż w granicach rezerwatu „Dziki Ostrów” brak jest wód stojących i płynących. Nie wskazano także obszarów i miejsc udostępnianych dla celów naukowych. Udostępnianie rezerwatu przyrody w celu prowadzenia badań naukowych może nastąpić po uzyskaniu zgody na podstawie art. 15 ust. 1 pkt. 24 ustawy o ochronie przyrody. Uzyskanie indywidualnej zgody na prowadzenie ww. czynności gwarantuje nadzór nad ich rodzajem i metodyką, mając na uwadze dbałość o zachowanie celu ochrony rezerwatu przyrody we właściwym stanie. W rezerwacie przyrody wyznaczono szlak udostępniony do celów edukacyjnych i turystycznych. Sposób udostępnienia oraz przebieg szlaku określa tabela oraz mapa stanowiące załącznik nr 3 przedmiotowego zarządzenia.

Celem ochrony przedmiotowego rezerwatu jest zespół roślinny świetlistej dąbrowy *Potentillo albae* - *Quercetum* wraz z rzadkimi kserotermicznymi gatunkami runa, których występowanie zależne jest przede wszystkim od warunków glebowych i świetlnych. Sposobem zachowania celu ochrony rezerwatu jest zaniechanie cięć schematycznych w drzewostanach na rzecz naturalnych procesów regeneracyjnych w biochorach z właściwie wykształconymi zbiorowiskami świetlistej dąbrowy (305d, 305i, 305j, 306a, 306c, 306d, 306f, 306g, 307a, 307c, 308c). W wydzieleniach, w których istnieją drzewostany pochodzenia sztucznego (oddz. 305a, 305b, 307d, 307f, 308a, 308b), należy ograniczyć intensywność cięć tylko do stopnia zapewniającego stabilność uprawy, młodnika lub drzewostanu dojrzewającego. W rezerwacie pierwszeństwo pozostawia się naturalnym procesom ekologicznym i ich dynamice. Przed rozpoczęciem prac na terenie rezerwatu należy wziąć pod uwagę rozmieszczenie stanowisk roślin objętych ochroną prawną. Planowane działania nie mogą przyczyniać się do pogorszenia warunków ich występowania. Za cenne ze względów przyrodniczych i krajobrazowych należy uznawać stanowiska roślin występujących łanowo jak np. łany konwalii majowej *Convallaria majalis*. Jednym z istotniejszych problemów utrzymania świetlistej dąbrowy wraz z towarzyszącymi jej rzadkimi gatunkami roślin może być nadmierne ocienienie warstw runa na skutek rozwoju podszytu oraz ekspansja obcych gatunków np. czeremchy amerykańskiej *Padus serotina*, krzewu zajmującego przestrzeń życiową rodzimych gatunków krzewiastych i podszytowych. W takich przypadkach za niezbędne uznaje się podjęcie prac mechanicznych redukujących udział podszytów oraz gatunków inwazyjnych.

Uchylenie zarządzenia nr 19/2010 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy dnia 28 kwietnia 2010 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Dziki Ostrów” (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. Nr 103, poz. 1336) jest niezbędne z uwagi na konieczność uwzględnienia uwag Ministra Środowiska przesłanych pismem z dnia 28 grudnia 2010 roku, znak DP-074-49/59840/10/GD. W związku z powyższym wprowadzając ustalenia do studium uwarunkowań kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Nowa Wieś Wielka, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń zewnętrznych i wewnętrznych, nie poruszono kwestii będących w zakresie kompetencji organów ochrony środowiska określonych w odrębnych aktach rangi ustawowej. Jednocześnie z uwagi na powyższe, nie wprowadzono dodatkowych ustaleń do planu zagospodarowania przestrzennego województwa kujawsko-pomorskiego. Ponadto usunięto zapisy dotyczące spraw uregulowanych w ustawie o ochronie przyrody, tj. udostępniania rezerwatu w celu badań naukowych, odpowiednio za zgodą Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy (określone w art. 15 ust. 1 pkt. 24 ustawy o ochronie przyrody) oraz rozszerzono § 2 zarządzenia, precyzyjnie określając przyrodnicze i społeczne uwarunkowania realizacji celu ochrony ww. rezerwatu przyrody. W przedmiotowym planie ochrony, zgodnie z uwagami Ministra Środowiska uściślono także zakres i sposób prowadzenia działań z zakresu ochrony czynnej.